

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN
TELECOMMUNICATIE**

**BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN 22 OKTOBER 2008
BETREFFENDE
DE PUBLICATIE VAN EEN OVEREENSTEMMINGSVERKLARING
MET BETREKKING TOT DE GESCEIDEN BOEKHOUDING VAN
BELGACOM VOOR HET JAAR 2003**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	1
2.	Retroacta.....	1
3.	Overzicht van de partijen die betrokken zijn in het verificatieproces.....	1
4.	reglementaire Principes die van toepassing zijn op de gescheiden boekhouding van 2003 2	
5.	Opsplitsing van de exploitatiekosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten over de algemene bedrijfsactiviteiten	3
6.	Toewijzing van de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten en identificatie van de niet-toerekenbare kosten.....	5
6.1	Toewijzing overeenkomstig het beginsel van kostenveroorzaking	5
6.2	Toewijzing van de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten	5
6.3	Identificatie van de niet-toerekenbare kosten	9
7.	Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde	9
8.	Audit van de gescheiden boekhouding van 2003.....	10
8.1	De auditprocedure door een erkend bedrijfsrevisor.....	10
8.2	De auditprocedure van het BIPT en zijn consultant.....	10
9.	Publicatie.....	11
9.1	Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen	11
9.2	Identificatie van de valorisatie van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere.....	12
9.2.1	Bepaling van het belang van de verrekeningen	13
9.2.2	Verrekeningen met betrekking tot BIT ATAP en IC-links	13
10.	Documentatie van het systeem van gescheiden boekhouding van 2003	13
11.	Overeenstemmingsverklaring.....	15
12.	Voies de recours.....	19

1. INLEIDING

Het doel van dit besluit bestaat erin de naleving te evalueren van de reglementaire principes en een overeenstemmingsverklaring af te geven voor de gescheiden boekhouding van 2003 van Belgacom, overeenkomstig § 2 van artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (hierna "de wet van 21 maart 1991"). Krachtens dit artikel is het Instituut belast met de controle op de naleving van de boekhoudkundige principes vastgelegd in het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 betreffende sommige boekhoudkundige principes die van toepassing zijn op organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt (hierna "het koninklijk besluit van 4 oktober 1999"), alsook met de publicatie van een overeenstemmingsverklaring.

De opmerkingen/verplichtingen die geformuleerd zijn in het besluit betreffende de overeenstemmingsverklaring in verband met de gescheiden boekhouding van een gegeven jaar moeten worden toegepast in de boekjaren met betrekking tot de gescheiden boekhouding waarvan de voorbereiding aanvangt na de aanneming van dat besluit.

De opmerkingen die zijn geformuleerd in het kader van deze overeenstemmingsverklaring doen geen afbreuk aan de specifieke besluiten van het BIPT met betrekking tot de tarifiering van wholesalediensten.

2. RETROACTA

Op 22 februari 2005 heeft Belgacom aan het BIPT het verslag over de auditwerkzaamheden overgezonden van bedrijfsrevisor Ernst & Young betreffende de controle van de gescheiden boekhouding van Belgacom voor het jaar 2003.

Op 6 augustus 2008 heeft het BIPT voor raadpleging een ontwerpbesluit gepubliceerd betreffende de publicatie van een overeenstemmingsverklaring met betrekking tot het systeem van gescheiden boekhouding van Belgacom voor het jaar 2003.

Op dit ontwerpbesluit is geantwoord door Belgacom en door de vereniging FAC. Met de ontvangen antwoorden heeft het Instituut rekening gehouden bij het opstellen van dit besluit.

Een synthese van de argumenten die tijdens de openbare raadpleging naar voren zijn gebracht, is op 14 november 2008 gepubliceerd op de website van het BIPT.

3. OVERZICHT VAN DE PARTIJEN DIE BETROKKEN ZIJN IN HET VERIFICATIEPROCES

In totaal waren 4 partijen betrokken bij de oefening betreffende de gescheiden boekhouding 2003 van Belgacom. Die partijen zijn:

- Belgacom;
- bedrijfsrevisor Ernst & Young;
- BIPT;
- Bureau van Dijk, Management Consultants SA.

Belgacom heeft aan bedrijfsrevisor Ernst & Young een bijzondere opdracht toevertrouwd inzake verificatie van de systemen van analytische boekhouding en gescheiden boekhouding 2003. Die opdracht heeft geleid tot een verslag over de auditwerkzaamheden met daarin:

- een algemene beschrijving van de systemen;
- een overzicht van de controleactiviteiten en de besluiten betreffende eventuele verbeteringen;

- een evaluatie van de mate waarin de gescheiden boekhouding voldoet aan de Belgische reglementaire principes inzake administratieve verwerking en financiële verslaglegging van het schema van de gescheiden boekhouding.

De opdracht die door het BIPT was toevertrouwd aan Bureau Van Dijk, Management Consultants NV bestond erin zijn bijstand te verlenen bij de verificatie van de gescheiden boekhouding 2003. Die bijstand omvat met name de bijstand bij het uitwerken van verbeteringen en wijzigingen van het model van gescheiden boekhouding, bij de evaluatie van de naleving van de regelgevende principes en bij de analyse van de resultaten en van de conclusie met betrekking tot de naleving van de wettelijke verplichtingen die worden gecontroleerd via de gescheiden boekhouding.

4. REGLEMENTAIRE PRINCIPES DIE VAN TOEPASSING ZIJN OP DE GESCEIDEN BOEKHOUDING VAN 2003

Conform artikel 109¹ van de wet van 21 maart 1991 dient Belgacom, als organisatie met een sterke positie op de markt voor spraaktelefonie, huurlijnen en vaste openbare telefoonnetwerken, voor het jaar 2003 zijn boekhouding zodanig te organiseren dat de exploitatieresultaten voortvloeiend uit de verschillende telecommunicatiediensten waar het een sterke positie op de betrokken markt heeft, gescheiden blijven van die voortvloeiend uit de andere telecommunicatiediensten.

De controle op deze boekhoudkundige verplichting is conform artikel 109, § 2, van de wet van 21 maart 1991 de taak van het Instituut. Krachtens dit artikel is het Instituut immers belast met de controle op de naleving van de boekhoudkundige principes vastgelegd in het koninklijk besluit van 4 oktober 1999, alsook met de publicatie van een overeenstemmingsverklaring.

Zoals in de tabel hieronder te zien is, is de structuur van het besluit gebaseerd op die van artikel 2 van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

Inhoud	Hoofdstuk
Opsplitsing van de exploitatiekosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten door ze ten minste te verdelen over de volgende algemene bedrijfsactiviteiten	5
De kosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten worden toegewezen overeenkomstig het beginsel van kostenveroorzaking	6.1
Voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem om de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten te kunnen toewijzen	6.2

¹ Artikel 109 van de wet van 21 maart 1991:

“§ 1. Geen enkele (anticoncurrentiële) subsidiëring ten aanzien van een organisatie met een sterke positie op de betrokken markt, vanuit een telecommunicatiedienst waar die persoon een sterke positie op de betrokken markt heeft naar andere telecommunicatiediensten wordt toegestaan.

Elke organisatie met een sterke positie op een betrokken markt organiseert haar boekhouding zodanig dat de exploitatieresultaten voortvloeiend uit de verschillende telecommunicatiediensten waar zij een sterke positie op een betrokken markt heeft, gescheiden blijven van die voortvloeiend uit de andere telecommunicatiediensten.

§ 2. Ten einde toe te zien op de naleving van de verplichtingen van dit hoofdstuk, legt de Koning, op advies van het Instituut, de boekhoudkundige principes vast die de leverancier van de dienst moet toepassen. In dat kader verstrekt deze aan het Instituut of zijn gevolmachtigden alle noodzakelijke inlichtingen. De vertrouwelijkheid van die inlichtingen wordt door het Instituut gegarandeerd.

Het Instituut controleert de naleving van de boekhoudkundige principes die zijn vastgesteld in het koninklijk besluit bedoeld in het vorige lid. Elk jaar wordt een overeenstemmingsverklaring gepubliceerd.”

Identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten op een aparte rekening en goedkeuring van de toerekening ervan	6.3
Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde	7
Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen	9.1
Identificatie van de valorisatie van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere	9.2

5. OPSPLITSING VAN DE EXPLOITATIEKOSTEN, HET GEÏNVESTEERD VERMOGEN EN DE INKOMSTEN OVER DE ALGEMENE BEDRIJFSACTIVITEITEN

Belgacom heeft een gescheiden boekhouding opgesteld voor het jaar 2003 voor de volgende activiteiten en diensten:

Activiteit	Dienst
Local Access	Traffic
	Access
	LLU ²
	Leased Lines
	Other
Core Network Non Interconnection Services	Traffic
	Access
	Leased Lines
	Other
Core Network Interconnection Services	National Transit
	IC links
	IC traffic
	POI
	CPS
Retail	Voice Telephony – Traffic
	Voice Telephony – Access
	Leased Lines
Other Activities	Other

Figuur 1: overzicht van de activiteiten en diensten waarvoor een gescheiden boekhouding is opgemaakt voor 2003

- Access network: Access network: Local Loop Unbundling (LLU)

In de gescheiden boekhouding zijn de kosten met betrekking tot Local loop Unbundling gescheiden in het Access Network. Concreet slaan de kosten en inkomsten die in die afzonderlijke rekening gegroepeerd zijn, op de kosten van de gereguleerde diensten in het BRUO en BROBA-aanbod van Belgacom.

- Core network: IC (ATAP, IC-links, verkeer, enz.), OIT-BIT

² Met een opdeling naar BRUO en BROBA voor de inkomsten. BRUO = Belgacom Reference Unbundling Offer; BROBA = Belgacom Reference Offer for Bitstream Access.

In de gescheiden boekhouding 2003 heeft Belgacom voor de "Core network"-activiteiten gescheiden rekeningen gemaakt voor de interconnectiediensten (IC services). Concreet is er een onderscheid gemaakt tussen de volgende IC-diensten:

- National Transit: Transit IAA en Transit EAA;
- IC Links: IC-links, Co-location en Half-links;
- IC Traffic: Terminating IAA, Terminating EAA, Collecting IAA, other terminating;
- POI (ATAP).

De kosten en inkomsten van de BIT-interconnectiediensten (IC-links en ATAP) zijn niet in die rekeningen opgenomen. Belgacom heeft echter reeds aangegeven dat dit onderscheid voortaan zal worden toegepast.

Op dit ogenblik zijn niet alle kosten m.b.t. de CPS-dienst aan het core network toegekend (zo zijn bijvoorbeeld de set-upkosten rechtstreeks aan de blok retail toegewezen) en worden de CPS-kosten ook niet geïsoleerd binnen de blok "Core Network".

Belgacom voldoet aan het niveau van specificatie dat voorgeschreven wordt door het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 wat betreft de uitsplitsing die in het systeem van gescheiden boekhouding wordt gemaakt voor de activiteit "algemeen netwerk". De opmerkingen vanwege het BIPT vormen hierbij geen voorbehoud.

- Core-network Number Portability

De kosten van de nummeroverdraagbaarheid in het blok algemeen netwerk zijn niet geïdentificeerd.

- Retailactiviteiten: klantensegmenten voor spraaktelefonie

Het onderscheid binnen de activiteit "Retailactiviteiten" tussen de exploitatieresultaten van de diensten voor vaste spraaktelefonie die aan particuliere klanten worden verstrekt en die van de diensten voor vaste spraaktelefonie die aan niet-particuliere klanten worden verstrekt, wordt in de gescheiden boekhouding van Belgacom niet gemaakt. Belgacom voldoet echter aan het niveau van specificatie dat voorgeschreven wordt door het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 wat betreft de uitsplitsing die in het systeem van gescheiden boekhouding wordt gemaakt voor de activiteit "Retailactiviteit". Deze opmerking vormt daarom geen voorbehoud.

- Andere activiteiten: ADSL

De diensten ADSL-retail en ADSL-wholesale zijn niet geïdentificeerd in het blok 'andere activiteiten'.

Belgacom voldoet aan het niveau van specificatie dat voorgeschreven wordt door het koninklijk besluit van 21 maart 1991 wat betreft de uitsplitsing die in het systeem van gescheiden boekhouding wordt gemaakt voor de activiteit "Andere activiteiten".

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 kan het Instituut een meer doorgedreven ontleding vragen van de rubriek "Andere activiteiten". Het onderscheid van de ADSL-retail- en de ADSL-wholesaledienst binnen de activiteit "andere producten" is gerechtvaardigd om zich ervan te vergewissen dat er zich geen onrechtmatige kruissubsidiëring voordoet, wanneer die retailproducten concurreren met de producten van de alternatieve operatoren die op de referentieaanbiedingen BRUO en BROBA gebaseerd zijn.

- Andere activiteiten: verdeling in segmenten

De gescheiden rekeningen van activiteiten die geen deel uitmaken van de markten waarop Belgacom is aangewezen als een SMP-operator zijn niet opgenomen in de gescheiden

rekeningen die aan het BIPT beschikbaar zijn gesteld. Dat standpunt van Belgacom vloeit voort uit de overtuiging dat geen enkele regel in verband met gescheiden boekhouding mag worden opgelegd voor markten waar Belgacom niet is aangewezen als SMP-operator. In het huidige regelgevingskader zou het niet mogelijk zijn om de sector specifieke regels op te leggen voor markten die kleiner zijn dan diegene die zijn vastgelegd in het regelgevingskader. Bijgevolg zijn alleen de activiteiten die deel uitmaken van de markten waarop Belgacom als SMP-operator is aangewezen, afgezonderd in het model van gescheiden boekhouding voor 2003.

Belgacom voldoet aan het niveau van specificatie dat voorgeschreven wordt door het koninklijk besluit van 21 maart 1991 wat betreft de uitsplitsing die in het systeem van gescheiden boekhouding wordt gemaakt voor de activiteit "Andere activiteiten".

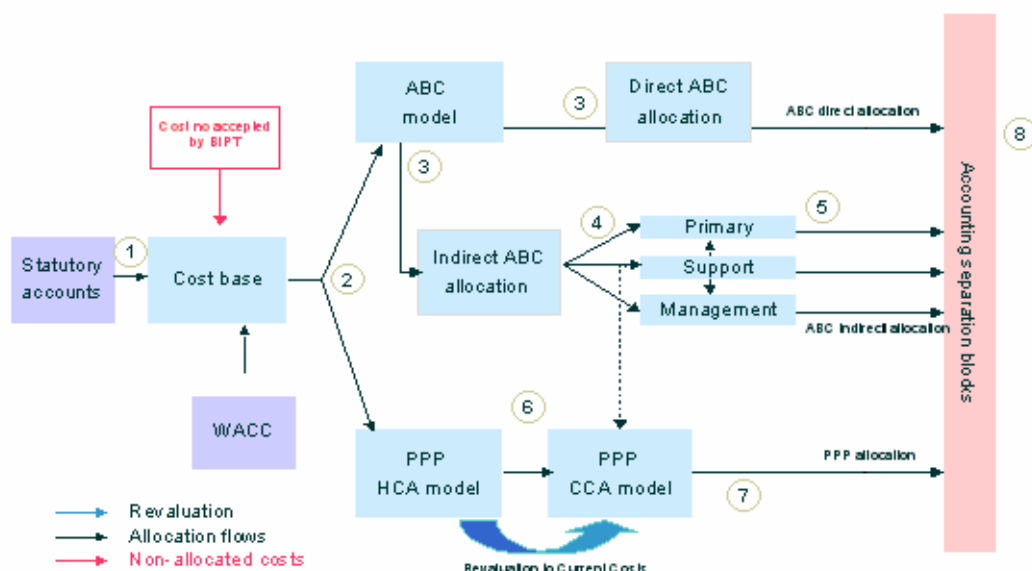
6. TOEWIJZING VAN DE KOSTEN AAN GESPLITSTE NETWERKCOMPONENTEN EN IDENTIFICATIE VAN DE NIET-TOEREKENBARE KOSTEN

6.1 TOEWIJZING OVEREENKOMSTIG HET BEGINSSEL VAN KOSTENVEROORZAKING

Het principe van kostenveroorzaking is een basisprincipe dat door Belgacom is gevolgd bij de uitwerking van het PPP-model en het ABC-model, die de grondslag vormen van de gescheiden boekhouding. De coherente toepassing van dat principe wordt getest door de bedrijfsrevisor in het kader van zijn auditprocedure.

6.2 TOEWIJZING VAN DE KOSTEN AAN GESPLITSTE NETWERKCOMPONENTEN

Het model van gescheiden boekhouding van Belgacom is erop gericht alle kosten en inkomsten van Belgacom toe te wijzen aan verschillende boekhoudkundig gescheiden blokken. Hieronder geeft het BIPT een overzicht van de verschillende stappen in de toewijzing van de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten. In de onderstaande figuur worden die stappen schematisch voorgesteld.

Figuur 2: Algemeen overzicht van het model van gescheiden boekhouding van Belgacom

▪ Stap 1: verzoening tussen de statutaire boekhouding en de kostenbasis van de gescheiden boekhouding

De informatiebron die wordt gebruikt als inputgegevens voor het model van gescheiden boekhouding is de statutaire boekhouding. Er worden een aantal aanpassingen doorgevoerd voordat de toewijzing wordt aangevat:

- de kapitaalkosten worden bij de kostenbasis opgeteld. De kapitaalkosten worden berekend als de Net Book Value-activa (NBV) vermenigvuldigd met de WACC;
- sommige kosten worden door het BIPT niet aanvaard voor de tarieven van het referentie-interconnectieaanbod (BRIO) en worden uitgesloten van de totale kostenbasis.

▪ Stap 2: splitsing van de kostenbasis tussen netwerkgebonden en niet-netwerkgebonden kosten

In de tweede stap wordt de totale kostenbasis opgesplitst tussen het ABC-model en het PPP-model:

- Het ABC-model wordt gebruikt om niet-netwerkkosten zoals commerciële kosten en managementkosten toe te wijzen;
- Het PPP-model wordt gebruikt om netwerkgebonden kosten toe te wijzen aan boekhoudkundig gescheiden blokken.

In deze stap worden de kosten gegroepeerd in kostenpools (logische eenheden die soortgelijke activiteiten uitoefenen) en in homogene kostenpools (homogene groeperingen van kosten die een soortgelijke functie vervullen, of in geval van personen, met een soortgelijke werkomschrijving).

▪ Stap 3: uitsplitsing van de ABC-kosten in directe en indirecte kosten

De ABC-kosten worden uitgesplitst in directe en indirecte kosten:

In het model zijn de directe kosten de kosten die rechtstreeks aan de producten kunnen worden toegewezen. Maken daarvan deel uit: de CPE, de interconnectievergoedingen, de commissies betaald aan derden en de loonkosten voor sommige afdelingen, zoals de telefooninlichtingendiensten. De toewijzingsleutels daarvan worden bepaald op grond van de kostenpools en homogene kostenpools.

In het model zijn de indirecte kosten de kosten die niet rechtstreeks aan de producten kunnen worden toegewezen.

▪ Stap 4: toerekening van indirecte kosten aan de activiteiten

De toerekening van indirecte kosten aan de activiteiten kan in twee stappen worden onderverdeeld:

- de indirecte kosten worden gerangschikt in drie soorten van activiteiten: primaire, management- en ondersteunende activiteiten;
- de ondersteunende activiteiten worden toegewezen aan management- en primaire activiteiten, het PPP-model en rechtstreeks aan de producten.

➤ Tussenstap 4.1: klassering van indirecte kosten: primaire, management- en ondersteunende activiteiten

In de eerste tussenstap worden de indirecte kosten onderverdeeld in drie soorten activiteiten:

Primaire activiteiten zijn activiteiten die de levering van producten en diensten aan klanten direct ondersteunen, waaronder strategie, product- en marktmanagement, uitvoering, garantie, facturering en inning, netwerkplanning, -engineering en -ontwikkeling.

De managementactiviteiten zijn activiteiten die vereist zijn om het bedrijf te leiden en die losstaan van de netwerkactiviteiten en de commerciële activiteiten, waaronder human resources, financiën, administratie, het beheer van wijzigingen en inspanningen ter verbetering.

Ondersteunende activiteiten zijn activiteiten die hoofdzakelijk de realisatie van andere activiteiten steunen, waaronder logistiek, de bevoorradingketen, de apparatuurdiensten en de IT-diensten.

➤ Tussenstap 4.2: toerekening van ondersteunende kosten aan managementactiviteiten, primaire activiteiten en het PPP-model

In de tweede tussenstap rekt Belgacom ondersteunende kosten van stap 4.1 toe aan activiteiten.

De kosten van een ondersteunende activiteit worden trapsgewijs toegewezen. De kosten van de IT-diensten worden het eerst verdeeld, gevolgd door de kosten van de bevoorradingketen, alsook de apparatuurdiensten. Er is rekening gehouden met twee criteria in het principe van trapsgewijze toewijzing:

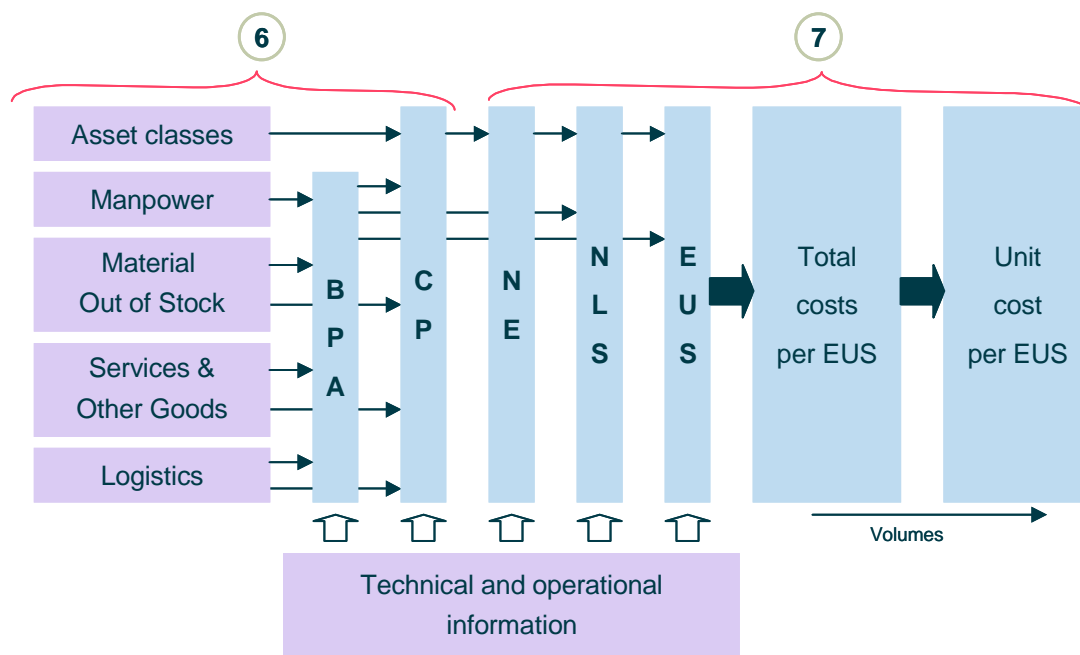
- relevantie: de hoogste kosten worden het eerst toegewezen;
 - kostenveroorzaking: de kosten moeten worden toegewezen aan de producten die aan de oorsprong liggen van de kosten.
- Stap 5: toerekening van kosten van primaire activiteiten en van managementactiviteiten aan de producten

De vijfde en laatste stap van het ABC-model bestaat erin de primaire activiteiten en de managementactiviteiten toe te wijzen.

Het model inzake gescheiden boekhouding detailleert het resultaat van de toerekening van de categorieën van primaire activiteiten en managementactiviteiten aan de hierboven beschreven eindgebruikersdiensten.

▪ Stap 6: PPP-model

Het PPP-model heeft tot doel de netwerkkosten toe te wijzen aan de producten. De functionele beschrijving die door Belgacom is verstrekt, detailleert stap voor stap het toewijzingsproces. In het bijzonder legt Belgacom het toewijzingsproces voor dat in de onderstaande figuur wordt weergegeven.

Figuur 3: overzicht van het toewijzingsproces van het PPP-model

De eerste stap van het PPP-model wordt verdeeld in twee fases:

- revaluatie van activa;
- de groepering van de kostenbronnen in kostenpools.

➤ Tussenstap 6.1: revaluatie van activa

Voordat het proces van PPP-toewijzing wordt gestart, worden de netwerkactiva gerevalueerd in huidige kosten en worden vervolgens de jaarlijkse kosten berekend. Om de jaarlijkse kosten te berekenen wordt de Tilted Annuity Method (TAM) gebruikt.

➤ Tussenstap 6.2: groepering van de kostenbronnen in kostenpools.

Net als bij het ABC-model moeten bij het PPP-model de kostenbronnen vanuit het algemene grootboek (zowel de afschrijving als de algemene uitgaven) worden gegroepeerd in een kleiner en beter hanteerbaar aantal kostenpools. Een kostenpool kan bijvoorbeeld een type van uitrusting, een soort kabel of de kosten van een systeem voor netwerkbeheer zijn. Voor die taak combineert Belgacom de gerevalueerde klassen van activa en de operationele uitgaven voor het netwerk op basis van de technische en operationele informatie.

▪ Stap 7: toerekening van de kostenpools aan de eindgebruikersdiensten (producten)

De toerekening van netwerkkostenpools aan de eindgebruikersdiensten verloopt in drie stappen:

- toewijzing van kostenpools aan netwerkelementen - netwerkelementen kunnen worden beschouwd als de bouwstenen van de netwerkinfrastructuur;
- toewijzing van netwerkelementen aan netwerklaagdiensten - netwerklaagdiensten kunnen worden beschouwd als intermediaire diensten die worden verstrekt door een bepaalde netwerklaag aan een andere netwerklaagdienst, of aan een eindgebruikersdienst;

- toewijzing van de netwerklaagdiensten aan de eindgebruikersdiensten - eindgebruikersdiensten zijn de diensten die werkelijk aan de klant worden verstrekt. Ze bestaan uit een of meer netwerklaagdiensten.

▪ Stap 8: gescheiden boekhouding - verrekeningskosten

Op het einde van de boekhoudkundige opsplitsing heeft Belgacom aparte reglementaire rekeningoverzichten voorgelegd voor elk van de vier boekhoudkundig gescheiden blokken: retail, local, core en andere. In het Belgacommodel worden die gescheiden blokken over de volgende diensten verdeeld:

- retail – verkeer, toegang, huurlijnen;
- local – ontbundeling van het aansluitnetwerk (LLU);
- core – nationale gespreksdoorgifte, interconnectieverbindingen, interconnectieverkeer, interconnectiepunten (Pol);
- overige bedrijfsactiviteiten – andere.

Om alle kosten te doen overeenstemmen met de betrokken inkomsten, worden tussen de bedrijfssectoren kosten verrekend. De voorstelling van die verrekeningskosten in de gescheiden boekhouding levert een transparante identificatie op van de manier waarop de verschillende takken van de onderneming bijdragen tot de diensten en producten die door een andere tak worden geleverd.

6.3 IDENTIFICATIE VAN DE NIET-TOEREKENBARE KOSTEN

De niet-toerekenbare kosten zijn niet apart opgenomen in de definitieve rekeningen die per activiteit of dienst zijn gescheiden. Alle inlichtingen die nodig zijn in verband met de niet-toerekenbare kosten zijn evenwel beschikbaar in het model voor de gescheiden boekhouding.

De gescheiden boekhouding die officieel door Belgacom werd geleverd in zijn verslag voldoet niet aan de vereiste om de niet-toerekenbare kosten te scheiden. De beoogde vereiste werd bijgevolg niet nageleefd door Belgacom.

Omdat de niet-toerekenbare kosten door Belgacom in de gescheiden boekhouding geïdentificeerd zijn, maakt het BIPT in dit opzicht geen voorbehoud bij de geldigheid van het model van gescheiden boekhouding. Het geldt echter als een verplichting voor Belgacom om in de toekomst de niet-toerekenbare kosten duidelijk te groeperen in een aparte rekening.

Het BIPT heeft begrepen dat Belgacom voortaan de niet-toerekenbare kosten afzonderlijk in de gescheiden boekhouding zou vermelden als kosten met betrekking tot managementactiviteiten.

7. BEPALING VAN DE WAARDE VAN DE NETWERKACTIVA TEGEN HUN TOEKOMSTGERICHTE OF HUIDIGE WAARDE

De revaluatiemethode die door Belgacom is aangenomen, is als aanvaardbaar beschouwd door de auditor van de gescheiden boekhouding 2003.

In het kader van BRIO 2005, gebaseerd op de herwaardering eind 2002 en eind 2003, zijn door het BIPT echter een aantal aanpassingen aan de waardering van de switching-apparatuur opgelegd. Deze aanpassingen hadden betrekking op de herwaardering 2002 en 2003. De herwaardering die door het BIPT is goedgekeurd voor 2003 is aan Belgacom meegedeeld in het kader van BRIO 2005, maar de aanpassingen die door het BIPT zijn opgelegd, zijn niet weerspiegeld in de gescheiden boekhouding 2003. Dit kan echter worden verklaard door het feit dat de opstelling van de gescheiden boekhouding 2003 afgerond was op het ogenblik dat het besluit betreffende BRIO 2005 aangenomen is. Het BIPT verwacht dat

in de toekomst de revaluatiemethode die in het kader van de gescheiden boekhouding wordt gebruikt, wordt afgestemd op diegene die door het BIPT is vastgesteld in het kader van het top-down model voor de interconnectietarieven.

8. AUDIT VAN DE GESCEIDEN BOEKHOUDING VAN 2003

8.1 DE AUDITPROCEDURE DOOR EEN ERKEND BEDRIJFSREVISOR

De taak van de onafhankelijke auditor bestaat in hoofdzaak erin te verifiëren dat de gescheiden rekeningen zijn opgesteld conform het onderliggende kostentoekeningssysteem en dat de gescheiden boekhouding voldoet aan de Belgische reglementaire principes inzake administratieve verwerking en financiële verslaggeving van het schema van de gescheiden boekhouding.

Het resultaat van de audit dient te worden geformaliseerd in een verslag over de auditwerkzaamheden dat de uitgevoerde audit beschrijft, alsook over de conclusies die eruit kunnen worden getrokken. Daarnaast dient een overeenstemmingsverklaring te worden opgesteld.

Al deze documenten werden ter beschikking gesteld van het BIPT. Op 22 februari 2005 heeft het BIPT de overeenstemmingsverklaring ontvangen van bedrijfsrevisor Ernst & Young, waarin de bedrijfsrevisoren uitleggen dat zij een audit hebben uitgevoerd van de overeenstemming van het schema van gescheiden boekhouding met de bepalingen inzake administratieve verwerking en financiële verslaggeving, zoals die zijn voorgeschreven door artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 (en bijbehorende bepalingen voor de telecommunicatiesector), alsook door het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 ter uitvoering van dit wetsartikel.

Ernst & Young heeft als uitgangspunt genomen dat de methodologie en de werking van de kostenmodellen en van het model van de gescheiden boekhouding voor het boekjaar 2002 door het BIPT zijn aanvaard en bijgevolg heeft de controle van het boekjaar 2003 zich toegespitst op de methodologische wijzigingen tussen 2002 en 2003 alsook op de werking van de betrokken modellen gedurende het jaar 2003.

Volgens bedrijfsrevisor Ernst & Young, rekening houdende met de commentaar in de vorige paragraaf, voldeed Belgacom NV per 31 december 2003 in alle materiële opzichten aan de bepalingen inzake administratieve verwerking en financiële verslaggeving van het schema van gescheiden boekhouding, zoals voorgeschreven door artikel 109 van de wet van 21 maart 1991 (en bijbehorende bepalingen voor de telecommunicatiesector), alsook door het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 ter uitvoering van dit wetsartikel.

Het volledige schema van de gescheiden boekhouding voor het boekjaar 2003 (omzet, bedrijfskosten en return) zijn als bijlage opgenomen bij de overeenstemmingsverklaring van Ernst & Young.

8.2 DE AUDITPROCEDURE VAN HET BIPT EN ZIJN CONSULTANT

Het verslag van de bedrijfsrevisor van Belgacom vormt het uitgangspunt voor de verificatieoefening door het BIPT en zijn consultant. In tegenstelling tot de gescheiden rekeningen 2002, werd voor het boekjaar 2003 geen Excel-versie van de eigenlijke uitwerking van de gescheiden rekeningen 2003 ter beschikking gesteld van het BIPT.

Tijdens de openingsvergadering in het kader van het verificatieproces door het BIPT, kwamen de vier bovenvermelde partijen bijeen. Door de bedrijfsrevisor van Belgacom werd een uitgebreide toelichting bij de systemen gepresenteerd, alsook een overzicht van de conclusies van de audit, en algemene vragen m.b.t. het verloop van de audit en de bevindingen werden beantwoord.

Aangezien de auditprocedure van het BIPT en zijn consultant voor de gescheiden rekeningen 2003 voor een deel parallel verliep met de procedure voor 2002 en aangezien bovendien het besluit van de Raad m.b.t. de gescheiden rekeningen 2002 nog niet gepubliceerd was op het moment van de audit door Ernst & Young, was de aanpak voor 2003 verschillend van deze voor 2002.

In het kader van de gescheiden rekeningen 2003 werd het niet strikt noodzakelijk geacht om de bedrijfsrevisor van Belgacom te betrekken bij het verdere toelichten of motiveren van de bevindingen in het verslag. Het BIPT sluit echter niet uit dat de bedrijfsrevisor van Belgacom bij toekomstige oefeningen inzake de gescheiden rekeningen nauwer betrokken zal worden.

9. PUBLICATIE

9.1 PUBLICATIE VAN EEN WINST- EN VERLIESREKENING, ALSOOK VAN HET VAST KAPITAAL VOOR DE INVESTERINGEN

De Interconnectierichtlijn stelt in artikel 8, paragraaf 3, inzake de openbaarheid van de informatie van de gescheiden boekhouding, dat de nationale regelgevende instanties deze informatie mogen publiceren in zoverre zulks tot een open, door concurrentie gekenmerkte markt bijdraagt, mits met het aspect van de commerciële vertrouwelijkheid rekening wordt gehouden. De Aanbeveling van de Europese Commissie verzoekt de NRI's om de publicatie van zoveel mogelijk van deze informatie aan te moedigen (Punt 7.6 van de Richtsnoeren voor de invoering van de gescheiden boekhouding, als bijlage bij de Aanbeveling van de Europese Commissie van 8 april 1998, P.B., Nr. L 141 van 13 mei 1998, p. 26). Informatie waarvan is aangetoond dat deze commercieel vertrouwelijk is, mag niet worden gepubliceerd.

Op nationaal niveau kan inzake de inhoud van de gescheiden boekhouding die publiek moet worden gemaakt ook worden verwezen naar artikel 2, § 6, van het koninklijk besluit van 4/10/99 dat luidt als volgt: "het Instituut stelt aan iedereen die een rechtmatig belang laat blijken de informatie aangaande de boekhoudkundige systemen van de organisaties met een sterke positie op de markt van de vaste openbare telecommunicatienetwerken, ter beschikking."

In artikel 2, § 5, van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 staat dat de organisaties die gescheiden boekhoudingen moeten voeren, een winst- en verliesrekening, alsook het vast kapitaal voor de verschillende investeringen verstrekken (in de Franse tekst wordt voor het woord "verstrekken" het woord "publient" gebruikt).

Dit artikel is de omzetting in Belgisch recht van artikel 8, paragraaf 4, tweede lid, van Richtlijn 97/33/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 1997 inzake interconnectie op telecommunicatiegebied, wat betreft de waarborging van de universele dienst en van de interoperabiliteit door toepassing van de beginselen van Open Network Provision (ONP), dat bepaalt dat de financiële verslagleggingen van organisaties die openbare telecommunicatienetwerken of algemeen beschikbare telecommunicatiediensten verstrekken, moeten worden opgesteld en gepubliceerd.

In het tweede lid van punt 7 van de Aanbeveling van de Europese Commissie (Art. 7 van de Aanbeveling van de Europese Commissie van 8 april 1998, P.B., Nr. L 141 van 13 mei 1998, pagina 9) staat dat door de publicatie van gedetailleerde kostenstaten door de aangemelde operator waaruit de gemiddelde kosten van netwerkcomponenten blijken de doorzichtigheid wordt verhoogd, alsmede het vertrouwen van de concurrenten dat er geen mededingingsvervalsende kruissubsidiëring plaatsvindt. Deze publicatie wordt bijzonder belangrijk geacht voor de diensten voor grensoverschrijdende interconnectie en de internationale activiteiten.

Volgens de Richtsnoeren bij de aanbeveling van de Europese Commissie dient het publiceren van informatie een aantal doelen, waaronder de volgende:

- de verhouding tussen interconnectiekosten en interconnectieprijzen transparant maken;

- transparantie verschaffen over de in rekening gebrachte interconnectiekosten die door de eigen "retailactiviteiten" van de exploitant worden betaald, en waarborgen dat er geen sprake was van ongerechtvaardigd onderscheid tussen de intern en extern geleverde interconnectiediensten, en
- bijdragen aan het tot stand brengen van vertrouwen in het interconnectiestelsel.

De aanbeveling van de Europese Commissie verzoekt de NRI's om de publicatie van zoveel mogelijk van deze informatie aan te moedigen.

De publicatie door Belgacom omtrent de gescheiden rekeningen 2003 kan in twee grote delen worden ingedeeld:

- Publicatie van de eigenlijke gescheiden rekeningen;
- Publicatie van de toelichting bij de gescheiden rekeningen.

Belgacom heeft zelf niet in een verslaglegging voorzien als toelichting bij de gescheiden rekeningen 2003. Het is echter van essentieel belang om uitleg te verschaffen over de gescheiden boekhouding. De uitleg over de gescheiden boekhouding 2003 is aan het BIPT verstrekt in de vorm van een verslag over de auditwerkzaamheden van Ernst & Young, dat tevens in de vorm van een presentatie aan het BIPT is voorgesteld.

Het BIPT is echter van mening dat het verslag over de auditwerkzaamheden en de presentatie van Ernst & Young, ter verduidelijking van de gescheiden rekeningen, elementen bevat die confidentieel zijn en dat de informatie hier niet zomaar kan worden gepubliceerd.

Aan Belgacom wordt gevraagd de resultaten van het model van gescheiden boekhouding te publiceren, d.w.z. de eigenlijke gescheiden boekhouding. De publicatie door Belgacom dient op zijn website te geschieden. Er zal een link worden geplaatst op de website van het BIPT die rechtstreeks toegang biedt tot de inlichtingen op de site van Belgacom.

Wat betreft de verplichtingen tot publicatie van de gescheiden boekhouding, verwijst het BIPT eveneens naar het arrest van het hof van beroep van Brussel van 16 juni 2006.

9.2 IDENTIFICATIE VAN DE VALORISATIE VAN DE INTERNE VERREKENINGEN VAN DE ENE BEDRIJFSACTIVITEIT BIJ DE ANDERE

In de tabel hieronder wordt een overzicht gegeven van de verrekeningen die Belgacom heeft doorgevoerd in de gescheiden boekhouding 2003:

TRANSFERS	Core Network	Local access	Retail	Other businesses
Core Network		0	€	€
Local Access	0		€	€
Retail	0	0		0
Other businesses	0	0	0	

From Core network to ->	Local access	Retail	Other businesses
Traffic	0	€	0
Access	0	€	0
ULL	0	0	0
Leased lines	0	€	0
National Transit	0	0	0
IC links	0	0	0
IC traffic	0	0	0
POI	0	0	€
Other	0	0	€

From Local access to ->	Core Network	Retail	Other businesses
Traffic	0	€	0
Access	0	€	0
ULL	0	0	0
Leased lines	0	€	0
National Transit	0	0	0
IC links	0	0	0
IC traffic	0	0	0
POI	0	0	0
Other	0	0	€

Figuur 4: overzicht van de verrekeningen doorgevoerd in de gescheiden boekhouding 2003

9.2.1 Bepaling van het belang van de verrekeningen

Belgacom heeft het belang van de verrekeningen in de blauwe cellen van figuur 4 aangegeven in de vorm van geaggregeerde totaalbedragen. Deze bedragen zijn het resultaat van opeenvolgende toewijzingen van kosten aan de verschillende producten en activiteiten. De relevante bedragen die voortkomen uit verscheidene tussenstappen worden nadien samengevoegd om de grootte van elk van de individuele verrekeningen te bepalen.

9.2.2 Verrekeningen met betrekking tot BIT ATAP en IC-links

Zoals kan worden afgeleid uit figuur 4, zijn er wat de BIT ATAP en IC-links betreft, geen verrekeningen geweest van het 'Core Network' naar de 'Retail activities – Voice Traffic'. Belgacom verklaart dit door het feit dat het overgaat tot een onmiddellijke toewijzing gebaseerd op de kosten van de ATAP en van de IC-links naar de 'Core Network'-activiteiten enerzijds en anderzijds de 'Retail activities' op basis van de toewijzingspercentages die zich op verschillende niveaus bevinden in de trapsgewijze toewijzingsprocedure.

Concreet betekent dit dat de totale kosten voor de IC-links en voor de ATAP niet in een afzonderlijke rekening zijn gegroepeerd. Daarna zijn er geen bedragen en a fortiori geen eenheidstarieven meegedeeld om de grootte van de verrekeningskosten te bepalen.

De ATAP- en IC-linkdiensten vormen geen werkelijk deel van de totale interconnectielasten. Bovendien voldoet Belgacom aan het niveau van specificatie dat voorgeschreven wordt door het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 wat betreft de identificatie van de interne kostenverrekeningen tussen de verschillende bedrijfsactiviteiten. De opmerkingen vanwege het BIPT over de identificatie van de kostenverrekeningen van de interconnectiediensten BIT ATAP en IC Links van de bedrijfsactiviteit "Core Network" naar de bedrijfsactiviteit "retail activities" vormen hierbij geen voorbehoud.

Het BIPT meende echter te hebben begrepen dat Belgacom voortaan de splitsing tussen de IC-links en de ATAP BIT/OIT zou toestaan.

10. DOCUMENTATIE VAN HET SYSTEEM VAN GESCEIDEN BOEKHOUDING VAN 2003

Er dient te worden opgemerkt dat Belgacom in tegenstelling tot de voorgaande boekjaren (2000 en 2001), net zoals voor 2002, geen eigen verslag heeft opgesteld voor de gescheiden boekhouding 2003. Dat betekent onder andere dat Belgacom jegens het BIPT geen enkele beschrijving van de structuur en de werking van het model bezorgt. Een eigen verslag van Belgacom is nochtans nodig. Het is namelijk niet de taak van de bedrijfsrevisor om elk jaar opnieuw een beschrijving van het model op te stellen.

Behalve de verslaglegging door de bedrijfsrevisor is het BIPT van mening dat het absoluut noodzakelijk is dat ook de operator verslag uitbrengt. Dit laatste moet meer worden beschouwd als een document voor didactische doeleinden (een "functionele documentatie") dat een globaal zicht biedt op de verschillende mechanismen die zijn uitgewerkt in de systemen van analytische boekhouding en gescheiden boekhouding en anderzijds als een mededeling van de resultaten van de gescheiden boekhouding.

Gelet op de aard ervan zal het 'didactische document' nogal tijdsgebonden blijven. Het bevat beschrijvingen van de kostensystemen, uitleg over de toepassing van specifieke methodes (bijv. routeringsfactoren), enz.

Het BIPT legt er bovendien nogmaals de nadruk op dat de verstrekking van toereikende documentatie over de toegepaste systemen een absolute voorwaarde is om te voldoen aan de verplichtingen inzake kostentoerekening en gescheiden boekhouding. Daarenboven is dit een unieke gelegenheid voor Belgacom om de betrouwbaarheid van het verrichte werk en van het werk dat later nog komt, aan te tonen.

Een eenmalige inspanning voor een bewijskrachtige documentatie, aangevuld door herhaalde actualiseringen wanneer dat nodig is, zal bovendien de doeltreffendheid van de communicatie tussen Belgacom en het BIPT verhogen. In het verleden hebben wij vastgesteld dat het BIPT te vaak dezelfde vragen en opmerkingen moet herhalen, hetgeen een onnodige last betekende voor de personen die met de verschillende modellen bezig zijn.

Het Instituut heeft er kennis van genomen dat Belgacom vanaf het boekjaar 2004 een geïntegreerde functionele documentatie zal verstrekken.

11. OVEREENSTEMMINGSVERKLARING

Bijgevolg besluit het BIPT tot de volgende vaststelling van conformiteit: Het BIPT vestigt de aandacht op het feit dat sommige opmerkingen buiten het bestek kunnen vallen van de gescheiden boekhouding in de strikte zin van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999.

Inhoud	Conformiteit	Voorbehoud	Opmerkingen / Verplichtingen	
<p>Opsplitsing van de exploitatiekosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten door ze ten minste te verdelen over de volgende algemene bedrijfsactiviteiten</p>	<p>In het model van gescheiden boekhouding 2003 van Belgacom worden de kosten, inkomsten en het rendement voorgesteld per activiteit en per dienst.</p>	<p>Nihil.</p>	<p>In de gescheiden boekhouding 2003 heeft Belgacom voor de "Core network"-activiteiten gescheiden rekeningen gemaakt voor de interconnectiediensten (IC services). De kosten en inkomsten van de BIT-interconnectiediensten (IC-links en ATAP) zijn echter niet in die rekeningen opgenomen.</p> <p>Op dit ogenblik zijn niet alle kosten m.b.t. de CPS-dienst aan het core network toegekend (zo zijn bijvoorbeeld de setupkosten rechtstreeks aan de blok retail toegewezen) en worden de CPS-kosten ook niet geïsoleerd binnen de blok "Core Network".</p> <p>De kosten van de Number Portability in het blok algemeen netwerk zijn niet geïdentificeerd.</p> <p>Belgacom heeft het niet gegrond geacht om een gescheiden boekhouding op te stellen voor de particuliere submarkten tegenover de business- en de corporate markt.</p> <p>De diensten ADSL-retail en ADSL-wholesale zijn niet geïdentificeerd in het blok 'andere activiteiten'.</p> <p>De gescheiden rekeningen van activiteiten die geen deel uitmaken van de markten waarop Belgacom is aangewezen als een SMP-operator zijn niet opgenomen in de</p>	

Inhoud	Conformiteit	Voorbehoud	Opmerkingen / Verplichtingen	
			gescheiden rekeningen die aan het BIPT beschikbaar zijn gesteld. Alleen de activiteiten die deel uitmaken van de markten waarop Belgacom als SMP-operator is aangewezen, zijn afgezonderd in het model van gescheiden boekhouding voor 2003.	
De kosten, het geïnvesteerd vermogen en de inkomsten worden toegewezen overeenkomstig het beginsel van kostenveroorzaking	De manier waarop Belgacom het PPP- en het ABC-model heeft uitgewerkt wijst erop dat het het principe van kostenveroorzaking naleeft.	Nihil.	<p>Het BIPT heeft vastgesteld dat de documentatie in verband met de verschillende modellen heel gefragmenteerd en soms niet gedateerd is.</p> <p>Het BIPT dringt aan op een integratie van alle documentatie met betrekking tot de kostentoerekeningssystemen die op hetzelfde boekjaar slaan. Deze integratie zou in een eerste fase ten minste erin moeten bestaan dat Belgacom een lijst opstelt van de documenten en bestanden die het als documentatie beschouwt met betrekking tot de systemen.</p>	<p>Belgacom moet documentatie produceren die uitvoerig uitlegt hoe de kosten zijn toegerekend, welke waarden zijn toegepast en welke informatiebronnen zijn gebruikt in zijn kostentoerekeningsmodel.</p> <p>De trapsgewijs opeenvolgende kostentoewijzingen moeten duidelijk te begrijpen zijn vanaf de input tot de producten en diensten. Daarvoor is het nodig dat de opeenvolgende fases in de toewijzing voldoende gedocumenteerd zijn, inclusief het opstellen van syntheses van de voornaamste geldstromen. Overeenkomstig de principes inzake proportionaliteit en materialiteit, moeten de voornaamste kostenelementen en de voornaamste verdeelsleutels worden geïdentificeerd.</p>
Voldoende detaillering van het kostenberekeningssysteem om de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten te kunnen toewijzen	Het kostenberekeningssysteem is voldoende gedetailleerd om de kosten aan gesplitste netwerkcomponenten te kunnen toewijzen	Nihil.		
Identificatie en validering van de niet-toerekenbare kosten op een aparte rekening en goedkeuring van de toerekening ervan	De inlichtingen in verband met de niet-toerekenbare kosten zijn beschikbaar in het model voor de gescheiden boekhouding.	Nihil.	<p>De niet-toerekenbare kosten zijn niet apart opgenomen in de definitieve rekeningen die per activiteit of dienst zijn gescheiden.</p> <p>Het BIPT heeft echter begrepen dat Belgacom voortaan de niet-toerekenbare</p>	

Inhoud	Conformiteit	Voorbehoud	Opmerkingen / Verplichtingen	
			kosten afzonderlijk in de gescheiden boekhouding zou vermelden als kosten met betrekking tot managementactiviteiten.	
Bepaling van de waarde van de netwerkactiva tegen hun toekomstgerichte of huidige waarde		Nihil.		Het BIPT verwacht dat in de toekomst de revaluatiemethode die in het kader van de gescheiden boekhouding wordt gebruikt, wordt afgestemd op diegene die door het BIPT is vastgesteld in het kader van het top-down model voor de interconnectietarieven.
Publicatie van een winst- en verliesrekening, alsook van het vast kapitaal voor de investeringen		Nihil.	Belgacom heeft niet voorzien in de publicatie van een verslag met betrekking tot de gescheiden boekhouding 2003 met inbegrip van een winst- en verliesrekening en het vast kapitaal voor de verschillende investeringen.	Belgacom is verplicht om binnen een maand na de publicatie van dit besluit de verplichtingen na te komen van artikel 2, § 5, van het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 betreffende sommige boekhoudkundige principes die van toepassing zijn op organisaties met een sterke positie op de telecommunicatiemarkt, dat voorschrijft dat organisaties die gescheiden boekhoudingen moeten voeren een winst- en verliesrekening moeten publiceren, alsook het vast kapitaal voor de verschillende investeringen. De winst- en verliesrekening en het vast kapitaal voor de verschillende investeringen voor elke bedrijfsactiviteit afzonderlijk moeten aan het BIPT worden overgezonden en gepubliceerd worden door Belgacom.
Identificatie van de valorisatie van de interne verrekeningen van de ene bedrijfsactiviteit bij de andere	Belgacom heeft het belang van de verrekeningen aangegeven in de vorm van geaggregeerde totaalbedragen. Deze bedragen zijn het resultaat van opeenvolgende toewijzingen van	Nihil.	Er zijn wat de BIT ATAP en IC-links betreft, geen verrekeningen geweest van het 'Core Network' naar de 'Retail activities – Voice Traffic'. De totale kosten voor de IC-links en voor de ATAP zijn niet in een afzonderlijke rekening	

Inhoud	Conformiteit	Voorbehoud	Opmerkingen / Verplichtingen	
	kosten aan de verschillende producten en activiteiten.		<p>gegroepeerd. Er zijn geen bedragen en a fortiori geen eenheidstarieven meegedeeld om de grootte van de verrekeningskosten te bepalen.</p> <p>Het BIPT meende echter te hebben begrepen dat Belgacom voortaan de splitsing tussen de IC-links en de ATAP BIT/OIT zou toestaan.</p>	

12. VOIES DE RECOURS

Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 kan tegen dit besluit beroep worden ingesteld bij het hof van beroep te Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel binnen zestig dagen na de kennisgeving ervan. Het hoger beroep wordt ingesteld: 1° bij akte van een gerechtsdeurwaarder die aan de tegenpartij wordt betekend; 2° bij een verzoekschrift dat, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, ingediend wordt op de griffie van het gerecht in hoger beroep; 3° bij ter post aangeteken de brief die aan de griffie wordt gezonden; 4° bij conclusie, ten aanzien van iedere partij die bij het geding aanwezig of vertegenwoordigd is. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 1057 van het gerechtelijk wetboek.

M. Van Bellinghen
Lid van de Raad

G. Denef
Lid van de Raad

C. Rutten
Lid van de Raad

E. Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad